

PRAMENY

- Abélard, Petr. *Abélard a Heloisa. Dopisy utrpení a lásky*. Přel. Jakub Pavel. Praha: Vyšehrad, 2003.
- . *Sic et non / Ano a ne*. Přel. Irena Zachová. Praha: Vyšehrad, 2008.
- Areopagita, Dionysios. *Listy, O mystické theologii*. Přel. Martin Koudelka a Vojtěch Hladký. Praha: Oikoymenh, 2005.
- Augustinus, Aurelius. *Vyznání*. Přel. Ondřej Koupil, Marie Kyralová a Pavel Mareš. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2015.
- Bernard z Clairvaux. *Apologie pro opata Viléma*. Přel. Iva Adámková. Praha: Oikoymenh, 2018.
- . *Chvály panenské Matky*. Přel. Ondřej M. Petruš. Olomouc: Dominikánská edice Krystal, 1938.
- . *Kázání na Píseň písní. 1*. Přel. Markéta Koronthályová. Praha: Krystal OP, 2009.
- . *Kázání na Píseň písní. 2*. Přel. Markéta Koronthályová. Praha: Krystal OP, 2012.
- . *Kázání na Píseň písní*. Přel. Markéta Koronthályová. 2. vyd. Praha: Krystal OP, 2017.
- . *Kázání pro dobu adventní a vánoční*. Přel. Markéta Koronthályová. Praha: Krystal OP, 2016.
- . „O lásce k Bohu“. In *Mistr Eckhart a středověká mystika*, vyd. Jan Sokol, přel. Lenka Karfíková. Praha: Zvon, 1993, str. 108–121.
- . „O lásce k Bohu“. In *Mistr Eckhart a středověká mystika*, vyd. Jan Sokol, přel. Lenka Karfíková. 2. vyd. Praha: Vyšehrad, 2000, str. 101–112.

- . *O milosti a svobodném rozhodování*. Přel. Markéta Koronthályová. Praha: Karolinum, 2004.
- . *O stupních pokory a pýchy. Chvály panenské Matky*. Přel. Ondřej Koupil a Ondřej M. Petruš. Praha: Krystal OP, 1999.
- . „Pojednání o lásce k Bohu“. In *Po cestách mystiků k lásce Boží*, přel. Reginald M. Dacík. Olomouc: Edice Krystal, 1937, str. 7-46.
- . „Vévodovi Vladislavovi (Výzva k české účasti na křížovém tažení)“. In *Křížové výpravy ve světle soudobých kronik*, vyd. Věra Hrochová. Praha: SNP, 1982, str. 104-105.
- Bernhard von Clairvaux. *Sämtliche Werke I. Traktate*. Vyd. Gerhard B. Winkler. Innsbruck: Tyrolia, 1990.
- . *Sämtliche Werke II. Traktate und Briefe 1-180*. Vyd. Gerhard B. Winkler. Innsbruck: Tyrolia, 1992.
- . *Sämtliche Werke III. Briefe 180-551*. Vyd. Gerhard B. Winkler. Innsbruck: Tyrolia, 1992.
- . *Sämtliche Werke IV. Sentenzen und Parabeln*. Vyd. Gerhard B. Winkler. Innsbruck: Tyrolia, 1993.
- . *Sämtliche Werke V. Predigten über das Hohelied 1-38*. Vyd. Gerhard B. Winkler. Innsbruck: Tyrolia, 1995.
- . *Sämtliche Werke VI. Predigten über das Hohelied 39-86*. Vyd. Gerhard B. Winkler. Innsbruck: Tyrolia, 1996.
- . *Sämtliche Werke VII. Predigten zum Kirchenjahr und über den Psalm „Qui habitat“*. Vyd. Gerhard B. Winkler. Innsbruck: Tyrolia, 1996.
- . *Sämtliche Werke VIII. Predigten zum Kirchenjahr*. Vyd. Gerhard B. Winkler. Innsbruck: Tyrolia, 1997.
- . *Sämtliche Werke X. Register*. Vyd. Gerhard B. Winkler. Innsbruck: Tyrolia, 2002.
- . *Sämtliche Werke IX. Predigten*. Vyd. Gerhard B. Winkler. Innsbruck: Tyrolia, 1999.
- Cicero, Marcus Tullius. „Laelius o přátelství“. In Marcus Tullius Cicero. *Tuskulské hovory*, přel. Václav Bahník. Praha: Svoboda, 1976, str. 301-348.
- Dante, Alighieri. *Božská komedie*. Přel. Oto František Babler. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury a umění, 1965.

- Harveng, Philippus. *Epistolae* (PL 203).
- Hildegarda z Bingen. *Cestyvěz, nebo, Vidění a zjevení. Kniha I.* Přel. Jakub Deml. Praha: Malvern, 2010.
- . *Listy.* Přel. Bedřich Konařík. Olomouc: Edice Krystal, 1948.
- Hugo ze sv. Viktora. *De tribus diebus / O třech dnech.* Přel. Lenka Karfíková. Praha: Oikoymenh, 1997.
- Órigenés. *O Písni písni.* Přel. Martin C. Putna. Praha: Herrmann & synové, 2000.
- Oto z Freisingu. *Historie aneb O dvou obcích.* Přel. Pavel Černuška, Jana Malá a Jana Nechutová. Praha: Argo, 2017.
- Oto z Freisingu. *Gesta Friderici I. Imperatoris.* Vyd. G. Waitz. Hannoverae et Lipsiae: Impensis Bibliopolii Hahniani, 1912.
- Persius, Aulus Flaccus. *Satiry.* Přel. Julie Nováková. Praha: Odeon, 1990.
- Petrus Venerabilis. *The Letters of Peter the Venerable I.* Vyd. Constable Giles. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1967.
- Regula Benedicti / Řehole Benediktova.* Přel. Alžběta Franceová, Vojtěch Engelhart a Ondřej Koupil. Praha: Benediktinské arcidiákonství sv. Vojtěcha a sv. Markéty, 1998.
- Suger ze Saint-Denis. *Oeuvres complètes.* Vyd. Lecoy De La Marche. Paris: Hachette, 1867.
- . *Spisy o Saint-Denis.* Přel. Iva Adámková. Praha: Oikoymenh, 2006.
- Vita Prima Sancti Bernardi Claraevallis Abbatis, Liber Primus.* Vyd. Paul Verdeyen (CCCM 89B). Turnhout: Brepols, 2011.
- William of Saint-Thierry – Arnold of Bonneval – Geoffrey of Auxerre. *The First Life of Bernard of Clairvaux.* Přel. Hilary Costello. Collegeville, Minnesota: Liturgical Press, 2015.

LITERATURA

- Adámková, Iva. „Marta či Marie – mezi životem aktivním a kontemplativním. Pojetí práce u Bernarda z Clairvaux“. *Studia theologica* 19, č. 4 (2018): 87–101.
- . „Opat Suger: mezi reformou liturgie a snahou o posílení politické prestiže Saint-Denis“. In Suger ze Saint-Denis. *Spisy o Saint-Denis*, vyd. Iva Adámková. Praha: Oikoymenh, 2006, str. 9–87.
- . „Polemika mezi cisterciáckým a clunyjským mnišstvím a spis Apologia Bernarda z Clairvaux“. In Bernard z Clairvaux. *Apologie pro opata Viléma*. Praha: Oikoymenh, 2018, str. 7–80.
- Altrichter, Michal. „Naše slzy a Pánova krev – harmonie lásky podle Bernarda z Clairvaux“. In Bernard z Clairvaux. *Kázání pro dobu adventní a vánoční*. Praha: Krystal OP, 2016, str. 297–310.
- Auerbach, Erich. *Literatursprache und Publikum in der lateinischen Spätantike und im Mittelalter*. Bern: Francke Verlag, 1958.
- Bernards, Matthäus. „Flores Sancti Bernardi“. In *Bernard von Clairvaux. Mönch und Mystiker*, vyd. Joseph Lortz. Wiesbaden: Franz Steiner Verlag, 1955, str. 192–201.
- Biňovec, Gereon Tomáš. „Sv. Bernard z Clairvaux – opat a zakladatel“. In *Cisterciáci na Moravě. Sborník k 800. výročí příchodu cisterciáků na Moravu a počátek Velehradu*, vyd. Miloslav Pojzl. Olomouc: Univerzita Palackého Olomouc, 2006, str. 93–102.
- Böhner, Philotheus – Gilson, Étienne. *Christliche Philosophie. Von ihren Anfängen bis Nikolaus von Cues*. 3. vyd. Paderborn: Schöningh, 1954.
- Borst, Arno. *Barbaren, Ketzer und Ateisten. Welten des Mittelalters*. München: R. Piper & Co., 1988.

- Botterill, Steven. *Dante and the Mystical Tradition: The Figure of St. Bernard in Dante's Commedia*. Cambridge – New York: Cambridge University Press, 1994.
- Bougerol, Jacques-Guy. „Saint Bonaventure et Guillaume de Saint-Thierry“. *Antonianum* 46 (1971): 298–321.
- . „Saint Bonaventure et saint Bernard“. *Antonianum* 46 (1971): 3–79.
- Bradbury, Jim. *The Capetians: Kings of France 987-1328*. London: Hambledon Continuum, 2007.
- Bredero, Adriaan H. *Bernhard von Clairvaux. Zwischen Kult und Historie. Über seine Vita und ihre historische Auswertung*. Pörl. Ad Pistorius. Stuttgart: Franz Steiner Verlag, 1996.
- . „Der heilige Bernhard von Clairvaux im Mittelalter: von der historischen Person zur Kultgestalt“. In *Bernhard von Clairvaux. Rezeption und Wirkung im Mittelalter und in der Neuzeit*, vyd. Kaspar Elm. Wiesbaden: Harrassowitz, 1994, str. 141–159.
- . „Saint Bernard est-il né en 1090 ou en 1091?“ In *Papauté, monachisme et théories politique 1. Le pouvoir et l'institution ecclésiastique. Etudes d'histoire médiévale offertes à Marcel Pacaut*, vyd. Pierre Guichard, Marie-Thérèse Lorcin, Jean-Michel Poisson a Michel Rubellin. Lyon: Presses universitaires de Lyon, 1994, str. 229–241.
- Brückner, Wolfgang. „Teze k literární struktuře takzvaně nábožensky vzdělavatelného“. *Česká literatura: časopis pro literární vědu* 6 (2013): 909–919.
- Bruun, Mette Birkedal. *Parables. Bernard of Clairvaux's Mapping of Spiritual Topography*. Leiden: Brill, 2007.
- , vyd. *The Cambridge Companion to the Cistercian Order*. Cambridge: Cambridge University Press, 2013.
- Bucher, François. „Cistercian Architectural Purism“. *Comparative Studies in Society and History* 3, č. 1 (1960): 89–105.
- Büchsel, Martin. „Materialpracht und die Kunst für Litterati. Suger gegen Bernhard von Clairvaux“. In *Intellektualisierung und Mystifizierung mittelalterlicher Kunst: Kultbild – Revision eines Begriffs*, vyd. Martin Büchsel a Rebecca Müller. Berlin: Mann, 2010, str. 155–182.

- Bužek, Radomír. „Vznik opatství u Sv. Viktora v Paříži a životní osudy jeho kanovníka Richarda“. *Studia theologica* 17, č. 3 (2015): 27–49.
- Bysted, Ane L. „The True Year of Jubilee: Bernard of Clairvaux on Crusade and Indulgences“. In *The Second Crusade: Holy War on the Periphery of Latin Christendom*, vyd. Jason T. Roche a Janus Møller Jensen. Turnhout: Brepols, 2015, str. 35–49.
- Casey, Michael. *Athirst for God. Spiritual Desire in Bernard of Clairvaux's Sermons on the Song of Songs*. Kalamazoo, Mich.: Cistercian Publications, 1988.
- . „Bernard and the Crisis at Morimond: Did the Order Exist in 1124?“ *Cistercian Studies Quarterly* 38 (2003): 119–175.
- Caspar, Erich. „Die Kreuzzugsbullen Eugens III.“ *Neues Archiv der Gesellschaft für ältere deutsche Geschichtskunde* 45 (1923): 285–305.
- Colish, Marcía L. *Peter Lombard. Vol. I*. Leiden: Brill, 1993.
- Costello, Hilary. „Introduction“. In *The First Life of Bernard of Clairvaux by William of Saint-Thierry, Arnold of Bonneval, and Geoffrey of Auxerre*. Collegeville, Minnesota: Liturgical Press, 2015, str. ix–xxxvi.
- Dacík, Reginald. „Svatý Bernard, pěvec Matky Boží“. *Na hlubinu* 13 (1938): 515–519.
- Dachovský, Karel. *Sv. Bernard z Clairvaux*. Praha: Řád, 1997.
- Daniélou, Jean. „Saint Bernard et les Pères Grecs“. *Analecta Sacri Ordinis Cisterciensis* 9, č. 3–4 (1953): 46–55.
- Davyová, Marie-Madeleine. „Západní mystika mnišských řádů“. In *Encyklopedie mystiky*, vyd. Marie-Madeleine Davyová, přel. Jiří Našinec a Helena Beguivinová, sv. III. Praha: Argo, 2002, str. 93–144.
- Dechanet, Jean. *William of St Thierry: The Man and his Work*. Přel. Richard Strachan. Spencer, Mass.: Cistercian Publications, 1972.
- Deug-Su, I. „Liber de gradibus humilitatis et superbiae – I gradi dell'umiltà e della superbia. Introduzione“. In *Opere di San Bernardo Vol. 1: Trattati*, vyd. Ferruccio Gastaldelli. Roma: Città Nuova Editrice, 1984, str. xi–lxiv.
- . „Úvod“. In *Svatý Bernard z Clairvaux. O stupních pokory a pýchy. Chvály panenské Matky*, přel. Bohuslav Eliáš-Žáček. Praha: Krystal OP, 1999, str. 7–16.

- Dewez, Léon – van Iterson, Albert. *La lactation de Saint Bernard: légende et iconographie*. Westmalle: Abdij Westmalle, 1956.
- Dinzelbacher, Peter. *Bernhard von Clairvaux. Leben und Werk des berühmten Zisterziensers*. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 2012.
- . „Die ‚Bernhardinische Epoche‘ als Achsenzeit der europäischen Geschichte“. In *Bernhard von Clairvaux und der Beginn der Moderne*, vyd. Dieter R. Bauer a Gotthard Fuchs. Innsbruck: Tyrolia, 1996, str. 9–53.
- . „Toleranz bei Bernhard von Clairvaux?“. *Cistercienserchronik* 109 (2002): 9–29.
- Döbler, Marvin. „Bernhard von Clairvaux und seine Apologia an Abt Wilhelm zwischen innerchristlichem Pluralismus und Religionskritik“. *Zeitschrift für Religionswissenschaft* 15, č. 1 (2007): 35–51.
- Dronke, Peter, vyd. *A History of Twelfth-Century Western Philosophy*. Cambridge: Cambridge University Press, 1992.
- Eco, Umberto. *Skeptikové a těšitelé*. Přel. Zdeněk Frýbort. Praha: Svoboda 1995.
- . *Umění a krása ve středověké estetice*. Přel. Zdeněk Frýbort. Praha: Argo, 1998.
- Elder, Ellen Rozanne. „Bernard and William of Saint Thierry“. In *A Companion to Bernard of Clairvaux*, vyd. Brian Patrick McGuire. Leiden – Boston: Brill, 2011, str. 108–132.
- Elder, Ellen Rozanne – Sommerfeldt, John R., vyd. *The Chimaera of his Age: Studies on Bernard of Clairvaux*. Kalamazoo, Mich.: Cistercian Publications, 1980.
- Elm, Kaspar, vyd. *Bernhard von Clairvaux. Rezeption und Wirkung im Mittelalter und in der Neuzeit*. Wiesbaden: Harrassowitz, 1994.
- Enders, Markus. „Bernhard von Clairvaux. Ein Lehrmeister der Liebe“. In *Philosophen des Mittelalters. Eine Einführung*, vyd. Theo Kobusch. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 2000, str. 67–79.
- Evans, Gillian Rosemary. *Bernard of Clairvaux. Great Medieval Thinkers*. Oxford: Oxford University Press, 2000.
- . „The Classical Education of Bernard of Clairvaux“. *Citeaux: Commentarii Cistercienses* 33 (1982): 121–134.

- . *The Mind of St. Bernard of Clairvaux*. Oxford: Clarendon Press, 1983.
- Ferzoco, George. „The Origin of the Second Crusade“. In *The Second Crusade and the Cistercians*, vyd. Michael Gervers. New York: Palgrave Macmillan, 1992, str. 91–99.
- Fisher, Jeffrey. „Gerson’s Mystical Theology: A New Profile of its Evolution“. In *A Companion to Jean Gerson*, vyd. Brian Patrick McGuire. Leiden: Brill, 2006, str. 205–248.
- Flasch, Kurt. *Das philosophische Denken im Mittelalter. Von Augustin zu Machiavelli*. 2. vyd. Stuttgart: Reclam, 2001.
- Fleckenstein, Josef. „Die Rechtfertigung der geistlichen Rittenorden nach der Schrift ‚De laude novae militiae‘ Bernhards von Clairvaux“. *Vorträge und Forschungen* 26 (1980): 9–22.
- Floss, Pavel. *Architekti křesťanského středověkého vědění*. Olomouc: UP Olomouc, 2014.
- France, James. „The Heritage of Saint Bernard in Medieval Arts“. In *A Companion to Bernard of Clairvaux*, vyd. Brian Patrick McGuire. Leiden – Boston: Brill, 2011, str. 305–346.
- Gervers, Michael, vyd. *The Second Crusade and the Cistercians*. New York: Palgrave Macmillan, 1992.
- Gilson, Étienne. *Die Mystik des heiligen Bernhard von Clairvaux*. Přel. Philotheus Böhner. Wittlich: Georg Fischer Verlag, 1936.
- . *L’esprit de la philosophie médiévale*. Paris: Vrin, 1932.
- . *La philosophie au moyen âge*. Paris: Payot & cie, 1922.
- . *La théologie mystique de saint Bernard*. Paris: Vrin, 1934.
- . *The Mystical Theology of Saint Bernard*. Přel. A. H. C. Downes. New York: Sheed & Ward, 1940.
- . *The Spirit of Mediaeval Philosophy*. Přel. A. H. C. Downes. New York: Charles Scribner’s Son, 1940.
- Grabmann, Martin. *Die Geschichte der scholastische Methode II*. Berlin: Akademie Verlag, 1988.
- Greenaway, George William. *Arnold of Brescia*. Cambridge: Cambridge University Press, 1931.
- Grill, Leopold. „Bernhard von Clairvaux und die Ostkirche“. *Analecta Sacri Ordinis Cisterciensis* 19 (1963): 165–188.
- Gurevič, Aron Janovlevič. *Jedinec a společnost středověkého Západu*. Přel. Jitka Komendová. Praha: Argo, 2016.

- de Gussem, Jeroen. „Bernard of Clairvaux and Nicholas of Montiéramey: Tracing the Secretarial Trail with Computational Stylistics“. *Speculum* 92, č. 1 (2017): 190–225.
- Hadot, Pierre. „Duchovní cvičení a křesťanská filosofie“. *Reflexe*, č. 7–8 (1992): 1–18.
- . *Exercices spirituels et philosophie antique*. Paris: Études augustiniennes, 1981.
- . *Philosophy as a Way of Life*. Vyd. Arnold I. Davidson. Přel. Michael Chase. Oxford: Blackwell, 1995.
- Häring, Nikolaus M. „The Cistercian Everard of Ypres and his Appraisal of the Conflict between St. Bernard and Gilbert of Poitiers“. *Mediaeval Studies* 17 (1955): 143–172.
- . „The Writings against Gilbert of Poitiers by Geoffrey of Auxerre“. *Analecta Cisterciensia* 22 (1966): 3–83.
- Havel, Dalibor. „Rukopisy a listiny z doby episkopátu Jindřicha Zdíka“. In *Jindřich Zdík (1126–1150). Olomoucký biskup uprostřed Evropy*, vyd. Jana Hrbáčová. Olomouc: Muzeum umění Olomouc, 2009, str. 78–87.
- Hiss, Wilhelm. *Die Anthropologie Bernhards von Clairvaux*. Berlin: De Gruyter, 1964.
- Hladký, Vojtěch. *Změnit sám sebe. Duchovní cvičení Pierra Hadota, péče o sebe Michela Foucaulta a péče o duši Jana Patočky*. Červený Kostelec: Pavel Mervart, 2010.
- Hoffmann, Konrad. „Sugers ‚Anagogisches Fenster‘ in St. Denis“. *Wallraf-Richartz-Jahrbuch* 30 (1968): 57–88.
- Holdsworth, Christopher. „Bernard as a Father Abbot“. In *A Companion to Bernard of Clairvaux*, vyd. Brian Patrick McGuire. Leiden – Boston: Brill, 2011, str. 169–219.
- . „The Early Writings of Bernard of Clairvaux“. *Cîteaux: Commentarii Cistercienses* 45 (1994): 21–61.
- Hrabová, Libuše. „Výzvy Bernarda z Clairvaux ke druhé křížové výpravě a jejich pozdější souvislosti“. *Acta Universitatis Palackianae Olomucensis. Facultas philosophica. Historica* 33 (2007): 53–66.
- Hrbáčová, Jana, vyd. *Jindřich Zdík (1126–1150). Olomoucký biskup uprostřed Evropy*. Olomouc: Muzeum umění Olomouc, 2009.
- Hrochová, Věra. *Křížové výpravy ve světle soudobých kronik*. Praha: SPN, 1982.

- Charvátová, Kateřina. *Dějiny cisterckého řádu v Čechách 1142–1420. I. Fundace 12. století*. Praha: Karolinum, 1998.
- . *Dějiny cisterckého řádu v Čechách 1142–1420. II. Kláštery založené ve 13. a 14. století*. Praha: Karolinum, 2002.
- . *Dějiny cisterckého řádu v Čechách 1142–1420. III. Kláštery na hranicích a za hranicemi Čech*. Praha: Karolinum, 2009.
- Châtillon, Jean. „L'influence de S. Bernard sur la pensée scolastique au xiie et au xiiie siècle“. *Analecta Cisterciensia* 9 (1953): 268–288.
- Janauscek, Leopold. *Bibliographia Bernardina qua Sancti Bernardi primi abbatis Claravallensis operum cum omnium tum singulorum editiones ac versiones vitas et tractatus de eo scriptos quotquot usque ad finem anni MDCCCXC reperire potuit collegit et adnotavit Leopoldus Janaus*. Vindobonae: in commissis apud A. Hölder, 1891.
- Kahl, Hans-Dietrich. „Christianisierungsvorstellungen im Kreuzzugsprogramm Bernhards von Clairvaux. Anmerkungen zum geistesgeschichtlichen Kontext des ‚Wendekreuzzugs‘ von 1147“. *Przegląd Historyczny* 75, č. 3 (1984): 453–461.
- . „Crusade Eschatology as Seen by St. Bernard in the Years 1146 to 1148“. In *The Second Crusade and the Cistercians*, vyd. Michael Gervers. New York: Palgrave Macmillan, 1992, str. 35–48.
- . „Die Ableitung des Missionskreuzzuges aus sibyllinischer Eschatologie. Zur Bedeutung Bernhards von Clairvaux für die Zwangschristianisierungsprogramme im Ostseeraum“. In *Die Rolle der Ritterorden in der Christianisierung und Kolonisierung des Ostseegebietes*, vyd. Zenon Hubert Nowak. Toruń: Uniwersytet Nikolaja Kopernika Toruń, 1983, str. 129–139.
- Kameník, Milan. *Burgundsko – kraj mnichů. Citeaux a Bernard z Clairvaux*. Praha: Vyšehrad, 2002.
- Karfíková, Lenka. „Abélard aneb vášeň pro jednotlivé“. In Petr Abélard. *Sic et non / Ano a ne*. Praha: Vyšehrad, 2008, str. 17–132.
- . „„Celé pole plné rozmanitých bylin‘ (Origenova biblická hermeneutika podle Peri archón IV, 1–3)“. In Lenka Karfíková. *Studie z patristiky a scholastiky*. Praha: Oikoymenh, 1997, 9–37.
- . „Krása jako aequalitas numerosa. Číselná struktura uměleckého díla podle Augustinova spisu De musica a Bonaventurova

- Itineraria“. In Lenka Karfíková. *Studie z patristiky a scholastiky II*. Praha: Oikoymenh, 2003, str. 205–224.
- . *Milost a vůle podle Augustina*. Praha: Oikoymenh, 2006.
- Kienzle, Beverly Mayne. „Introduction. Hildegard of Bingen and her Homilies on the Gospels (Expositiones euangeliorum)“. In Hildegard of Bingen. *Homilies on the Gospels*. Collegeville, Minnesota: Liturgical Press, 2011, str. 1–36.
- Kinder, Terryl. „Les églises médiévales de Clairvaux: Probabilités et fiction“. In *Histoire de Clairvaux: actes du colloque de Bar-sur-Aube/Clairvaux, 22 et 23 juin 1990*. Bar-sur-Aube: Association Renaissance de l'Abbaye de Clairvaux, 1991, str. 204–209.
- Kobusch, Theo. „Das Christentum als die wahre Philosophie. Zum Verhältnis zwischen Platonismus und Christentum bei Origenes“. In *Origeniana quarta*, vyd. L. Lies. Innsbruck, 1987, str. 442–446.
- . *Die Philosophie des Hoch- und Spätmittelalters*. München: C. H. Beck, 2011.
- . *Filosofie vrcholného a pozdního středověku* (Dějiny filosofie, sv. 6.). Přel. Martin Pokorný. Praha: Oikoymenh, 2013.
- Kolmer, Lothar. „Abaelard und Bernhard von Clairvaux in Sens“. *Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte: Kanonistische Abteilung* 66 (1981): 121–147.
- Köpf, Ulrich. „Bernhard von Clairvaux: Monastische Theologie“. In *Theologen des Mittelalters*, vyd. Ulrich Köpf. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 2002, str. 79–95.
- . „Bernhard von Clairvaux: Mystiker und Politiker“. In *Aufbruch – Wandel – Erneuerung. Beiträge zur „Renaissance“ des 12. Jahrhunderts* (9. Blaubeurer Symposion vom 9. bis 11. Oktober 1992), vyd. Georg Wieland. Stuttgart: Frommann – Holzboog, 1995, str. 239–259.
- . „Die Rezeptions- und Wirkungsgeschichte Bernards von Clairvaux. Forschungsstand und Forschungsaufgaben“. In *Bernhard von Clairvaux. Rezeption und Wirkung im Mittelalter und in der Neuzeit*, vyd. Kaspar Elm. Wiesbaden: Harrassowitz, 1994, str. 5–65.
- . „Einleitung (Apologia ad Guillelmum Abbatem)“. In *Bernhard von Clairvaux, Sämtliche Werke lateinisch/deutsch II.*, vyd. Gerhard B. Winkler. Innsbruck: Tyrolia, 1992, str. 138–142.

- . „Monastische und scholastische Theologie“. In *Bernhard von Clairvaux und Beginn der Moderne*, vyd. Dieter R. Bauer a Gotthard Fuchs. Innsbruck: Tyrolia, 1996, str. 96–135.
- . „Schriftauslegung als Ort der Kreuzestheologie Bernhards von Clairvaux“. In *Bernhard von Clairvaux und Beginn der Moderne*, vyd. Dieter R. Bauer a Gotthard Fuchs. Innsbruck: Tyrolia, 1996, str. 194–213.
- , vyd. *Theologen des Mittelalters*. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 2002.
- Koronthályová, Markéta. „Doctor mellifluus“. In *Bernard z Clairvaux. Kázání na Píseň písní*. Praha: Krystal OP, 2017, str. 5–10.
- Kucsa, Roman. „Mezi etikou a estetikou: ‚Estetický‘ spor mezi Bernardem z Clairvaux a Sugerem ze Saint-Denis“. *AITHER. Časopis pro studium řecké a latinské filosofické tradice* 8, č. 15 (2016): 94–109.
- . „Mezi tradicí a reformou: sv. Bernard z Clairvaux a jeho pojetí architektury a umění“. In *Staré a nové – staré jako východisko či překážka? Sborník příspěvků mezinárodní konference studentů doktorských studijních programů*, vyd. Magdaléna Nová a Marie Opatrná. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Katolická teologická fakulta, 2016, str. 67–74.
- . „Pojetí krásy a chrámového prostoru v díle Apologia ad Guillelmum Abbatem sv. Bernarda z Clairvaux“. *Umění v prostoru a prostor v umění, Supplementum Zpráv Vlastivědného muzea v Olomouci* 310 (2015): 94–100.
- Kuthan, Jiří. „Architektura cisterciáckých klášterů a její regionální varianty“. In *Verba in imaginibus (Františku Šmahelovi k 70. narozeninám)*, vyd. Martin Nodl, Petr Sommer a Eva Doležalová. Praha: Argo, 2004, str. 259–283.
- . *Počátky a rozmach gotické architektury v Čechách*. Praha: Academia, 1983.
- Lackner, Bede Karl. „The Liturgy of Early Citeaux“. In *Studies in Medieval Cistercian History. Presented to Jeremiah O’Sullivan*, vyd. John R. Sommerfeldt. Spencer, Mass.: Cistercian Publications, 1971, str. 1–34.
- Lane, Anthony. *Bernard of Clairvaux: Theologian of the Cross*. Collegeville, Minnesota: Cistercian Publications, 2013.

- . „Calvin's Use of Bernard of Clairvaux“. In *Bernhard von Clairvaux. Rezeption und Wirkung im Mittelalter und in der Neuzeit*, vyd. Kaspar Elm. Wiesbaden: Harrassowitz, 1994, str. 303–332.
- Langer, Otto. „Affekt und Ratio in der Mystik Bernhards von Clairvaux“. In *Bernhard von Clairvaux und Beginn der Moderne*, vyd. Dieter R. Bauer a Gotthard Fuchs. Innsbruck: Tyrolia, 1996, str. 136–150.
- Lawrence, Hugh. *Dějiny středověkého mnišství*. Přel. Pavel Pšeja a Jan Vomlela. Praha: Vyšehrad/CDK, 2001.
- Leclercq, Jean. *Bernard de Clairvaux*. Paris: Desclée, 1989.
- . *Bernhard von Clairvaux. Ein Mann prägt seine Zeit*. München – Zürich – Wien: Verlag Neue Stadt, 1990.
- . *Bernhard von Clairvaux. Entschiedenheit in Demut*. Přel. Willi J. Helg. Freiburg, Schweiz: Paulusverlag, 1991.
- . „Die Verbreitung der bernhardinischen Schriften im deutschen Sprachraum“. In *Bernhard von Clairvaux. Mönch und Mystiker*, vyd. Joseph Lortz. Wiesbaden: Franz Steiner Verlag, 1953, str. 176–192.
- . „Essais sur l'esthétique de S. Bernard“. *Studi medievali* 9, č. 2 (1968): 688–729.
- . „Études sur Saint Bernard et le texte de ses écrits“. *Analecta Sacri Ordinis Cisterciensis* 9 (1953): 12–31.
- . „Introduction to the Letters of Saint Bernard“. *Cistercian Studies Quarterly* 41, č. 2 (2006): 127–139.
- . *L'Amour des lettres et le désir de Dieu: Initiation aux auteurs monastiques du moyen âge*. Paris: Les Éditions du Cerf, 1957.
- . „L'attitude spirituelle de S. Bernard devant la guerre“. *Collectanea Cisterciensia* 36 (1974): 195–225.
- . „Le saint Bernard de Gilson: Une théologie de la vie monastique“. *Doctor communis* 38 (1985): 227–233.
- . „Les lettres de Guillaume de Saint-Thierry a saint Bernard“. *Revue Bénédictine* 79, č. 3–4 (1969): 375–391.
- . *Monks and Love in Twelfth-Century France. Psycho-Historical Essays*. Oxford: Clarendon Press, 1979.
- . „Naming the Theologies of the Early Twelfth Century“. *Mediaeval Studies* 53 (1991): 327–336.

- . *Nouveau visage de Bernard de Clairvaux*. Paris: Les Éditions du Cerf, 1976.
- . „Nouvelle réponse de l'ancien monachisme aux critiques des Cisterciens“. *Revue Bénédictine* 67 (1957): 77–94.
- . „Saint Bernard and the Beginnings of the Cistercian Order“. *Cistercian Studies Quarterly* 29 (1994): 379–393.
- . *Saint Bernard et l'esprit cistercien*. Paris: Editions du Seuil, 1966.
- . „Saint Bernard et la théologie monastique au XIIe siècle“. *Analecta Cisterciensia* 9 (1953): 7–23.
- . „Saint Bernard et ses secrétaires“. *Revue Bénédictine* 61, č. 1–4 (1951): 208–229.
- . *The Love of Learning and the Desire for God: A Study of Monastic Culture*. Přel. Catharine Misrahi. New York: Fordham University Press, 1982.
- . „Thomas Merton and St. Bernard of Clairvaux“. *Merton Annual* 3 (1990): 37–44.
- . *Wissenschaft und Gottverlangen. Zur Mönchstheologie des Mittelalters*. Přel. Johannes Stöber a Nicole Stöber. Düsseldorf: Patmos Verlag, 1963.
- Leonardi, Claudio. „Úvod“. In *Svatý Bernard z Clairvaux: O stupních pokory a pýchy. Chvály panenské Matky*. Přel. Jan Lachman. Praha: Krystal OP, 1999, str. 65–73.
- Libera, Alain de. *Středověká filosofie*. Přel. Martin Pokorný (Dějiny filosofie, sv. 3). Praha: Oikoymenh, 2001.
- Linscheid-Burdich, Susanne. *Suger von Saint-Denis*. München – Leipzig: Saur, 2004.
- Lotter, Friedrich. *Die Konzeption des Wendenkreuzzugs. Ideengeschichtliche, kirchenrechtliche und historisch-politische Voraussetzungen der Missionierung von Elb- und Ostseeslawen um die Mitte des 12. Jahrhunderts*. Sigmaringen: Thorbecke, 1977.
- Malura, Jan. „Wolfgang Brückner a nábožensky vzdělavatelná literatura raného novověku“. *Česká literatura: časopis pro literární vědu*, č. 6 (2013): 901–909.
- Mancor, Neil M. „Tradition in Bernard of Clairvaux's Sermons on the Song of Songs“. *Medieval Studies* 21 (1995): 53–67.

- Marenbon, John. *The Philosophy of Peter Abelard*. Cambridge: Cambridge University Press, 1999.
- Markschies, Christoph. *Gibt es eine „Theologie der gotischen Katedrale“?: nochmals, Suger von Saint-Denis und Sankt Dionys von Areopag*. Heidelberg: C. Winter, 1995.
- Marsh, Robert R. „Id quod volo – erotická milost' v druhom týždni Duchovných cvičení“. In Bernard z Clairvaux. *Boží eros*, vyd. Bernard Mišovič, přel. Pavol Petřík. Bratislava: LÚČ, 2007, str. 103–118.
- McGuire, Brian Patrick. „A Saint's Afterlife. Bernard in the Golden Legend and in Other Medieval Collections“. In *Bernhard von Clairvaux. Rezeption und Wirkung im Mittelalter und in der Neuzeit*, vyd. Kaspar Elm. Wiesbaden: Harrassowitz in Kommission, 1994, str. 179–211.
- . „Bernard's Life and Works: A Review“. In *A Companion to Bernard of Clairvaux*, vyd. Brian Patrick McGuire. Leiden – Boston: Brill, 2011, str. 18–61.
- . *Friendship and Community, The Monastic Experience 350–1250*. Kalamazoo, Mich.: Cistercian Publications, 1988.
- . *The Difficult Saint: Bernard of Clairvaux and his Tradition*. Kalamazoo, Mich.: Cistercian Publications, 1991.
- . „Who Founded the Order of Cîteaux?“ In *The Joy of Learning and the Love of God: Essays in Honor of Jean Leclercq*, vyd. E. Rozanne Elder. Kalamazoo, Mich.: Cistercian Publications, 1995, str. 405–408.
- Merton, Thomas. *The Cistercian Fathers and their Monastic Theology*. Vyd. Patrick F. O'Connell. (Initiation into the Monastic Tradition 8.) Collegeville, Minnesota: Liturgical Press, 2016.
- . *The Last of the Fathers. Saint Bernard of Clairvaux and the Encyclical Letter, „Doctor Mellifluus“*. New York: Harcourt Brace, 1954.
- . *Thomas Merton on Saint Bernard*. Kalamazoo, Mich.: Cistercian Publications, 1980.
- . *Vody Siloe*. Přel. Daniel Nečas. Praha: Krystal OP, 2007.
- Mews, Constant J. „Bernard of Clairvaux and Peter Abelard“. In *A Companion to Bernard of Clairvaux*, vyd. Brian Patrick McGuire. Leiden – Boston: Brill, 2011, str. 133–168.
- . „Intoxication and the Song of Songs: Bernard of Clairvaux and the Rediscovery of Origen in the Twelfth Century“. In *Plea-*

- sure in the Middle Ages*, vyd. Naama Cohen-Hanegbi a Piroska Nagy. Turnhout: Brepols, 2018, str. 329–352.
- . „The Council of Sens (1141): Abelard, Bernard, and the Fear of Social Upheaval“. *Speculum* 77, č. 2 (2002): 342–382.
- . „The List of Heresies Imputed to Peter Abelard“. *Revue Bénédictine* 95, č. 1–2 (1985): 73–110.
- Molnár, Amadeo. *Valdenští. Evropský rozměr jejich vzdoru*. Praha: Ústřední církevní nakladatelství, 1973.
- Nejeschleba, Tomáš. *Výzva Bernarda z Clairvaux ke křížové výpravě proti Polabským Slovanům*. Olomouc: Katedra historie FF UP, bakalářská práce, 1995.
- Newman, Barbara. *Sister of Wisdom. St. Hildegard's Theology of the Feminine*. Berkeley: University of California Press, 1997.
- Nielsen, Lauge Olaf. *Theology and Philosophy in the Twelfth Century. A Study of Gilbert Porreta's Thinking and the Theological Expositions of the Doctrine of the Incarnation during the Period 1130–1180*. Leiden: Brill, 1982.
- Panofsky, Erwin. *Abbot Suger on the Abbey Church of St.-Denis and its Art Treasures*. Princeton, N.J.: Princeton University Press, 1946.
- . *Gothic Architecture and Scholasticism*. New York: Meridian Books, 1957.
- . „Suger, opat ze Saint-Denis“. In Erwin Panofsky. *Význam ve výtvarném umění*, přel. Lubomír Konečný. Praha: Academia, 2013, str. 129–169.
- Patočka, Jan. „Recenze na: E. Gilson, La théologie mystique de St. Bernard“. *Česká mysl* 31, č. 3–4 (1935): 241–242.
- Petry, Ray C., ed. *Late Medieval Mysticism*. Louisville, Kentucky: Westminster John Knox Press, 2006.
- Pospíšil, Ctirad Václav. „Bernard z Clairvaux a jeho spis De gratia et libero arbitrio“. In Bernard z Clairvaux. *O milosti a svobodném rozhodování*. Praha: Karolinum, 2004, str. 5–21.
- Posset, Franz. „A Humanist and Reformer Turns to Saint Bernard: Philip Melanchton and Bernard of Clairvaux“. *Analecta Cisterciensia* 55 (2005): 301–315.
- . *Amplexus Bernardi: The Dissemination of a Cistercian Motif in the Later Middle Ages*. Citeaux, 54, 3/4. Citeaux, 2003.

- Pranger, M. B. *Bernard of Clairvaux and the Shape of Monastic Thought. Broken Dreams*. Leiden: Brill, 1994.
- Putna, Martin C. „Píseň písní v dějinách evropského myšlení“. In Órigenés. *O Písni písní*. Praha: Herrmann & synové, 2000, str. 7–86.
- Reilly, Diane J. „Bernard of Clairvaux and Christian Art“. In *A Companion to Bernard of Clairvaux*, vyd. Brian Patrick McGuire. Leiden – Boston: Brill, 2011, str. 277–304.
- Rosemann, Philipp W. *Peter Lombard*. Oxford: Oxford University Press, 2004.
- Rousselot, Pierre. *Pour l'histoire du problème de l'amour au moyen âge*. (Beiträge zur Geschichte der Philosophie und Theologie des Mittelalters, 6.6). Münster: Verlag der Aschendorfen Buchhandlung, 1908.
- Rowe, John G. „The Origins of the Second Crusade: Pope Eugenius III, Bernard of Clairvaux and Louis VII of France“. In *The Second Crusade and the Cistercians*, vyd. Michael Gervers. New York: Palgrave Macmillan, 1992, str. 79–90.
- Rudolph, Conrad. „Bernard of Clairvaux's Apologia as a Description of Cluny, and the Controversy over Monastic Art“. *Gesta. International Centre of Medieval Art* 27, č. 1–2 (1988): 125–132.
- . „Scholarship of Bernard of Clairvaux's Apologia“. *Cîteaux: Commentarii Cistercienses* 40 (1989): 69–111.
- . *The „Things of Greater Importance“: Bernard of Clairvaux's Apologia and the Medieval Attitude Toward Art*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 1990.
- Sammer, Marianne. *Bernhard von Clairvaux begegnen*. Augsburg: Sankt Ulrich Verlag, 2006.
- Schmale, Franz Josef. *Studien zum Schisma des Jahres 1130*. Köln: Böhlau Verlag, 1961.
- Scholz, Manfred Günter. *Hören und Lesen. Studien zur primären Rezeption der Literatur im 12. und 13. Jahrhundert*. Wiesbaden: Franz Steiner Verlag, 1980.
- Schulthes, Peter – Imbach, Ruedi. *Die Philosophie im lateinischen Mittelalter: Ein Handbuch mit einem bio-bibliographischen Repertorium*. Zürich – Düsseldorf: Artemis, 2002.

- Sergent, F. Tyler – Rydstrøm-Poulsen, Aage – Dutton, Marsha L., vyd. *Unity of Spirit: Studies on William of Saint-Thierry in Honor of E. Rozanne Elder*. Collegeville, Minnesota: Cistercian Publications, 2015.
- Smith, Richard Upsher Jr. „Arnold of Bonneval, Bernard of Clairvaux, and Bernard’s Epistle 310“. *Analecta Cisterciensia* 49 (1993): 273–318.
- . „Was Bernard a Friend? A Question Revisited“. *Analecta Cisterciensia* 53 (1997): 15–44.
- Sommerfeldt, John R. „Bernard of Clairvaux and Scholasticism“. *Papers of the Michigan Academy of Science, Art and Letters* 48 (1963): 266–270.
- . *The Spiritual Teachings of Bernard of Clairvaux. An Intellectual History of the Early Cistercian Order*. Kalamazoo, Mich.: Cistercian Publications, 1991.
- Spörl, Johannes. *Die Chimäre seines Jahrhunderts; vier Vorträge über Bernhard von Clairvaux anlässlich der 800. Wiederkehr seines Todestages*. Vyd. Johannes Spörl. Würzburg: Werkbund-Verlag, 1953.
- Steer, Georg. „Bernhard von Clairvaux als theologische Autorität für Meister Eckhart, Johannes Tauler und Heinrich Seuse“. In *Bernhard von Clairvaux. Rezeption und Wirkung im Mittelalter und in der Neuzeit*, vyd. Kaspar Elm. Wiesbaden: Harrassowitz, 1994, str. 233–260.
- Stroll, Mary. *The Jewish Pope: Ideology and Politics in the Papal Schism of 1130*. Leiden: Brill, 1987.
- Svoboda, Karel. *Estetika svatého Augustina a její zdroje*. Praha: Karolinum, 2000.
- Škarpová, Marie. „Znovu, leč dosti jinak o české literatuře raného novověku“. *Slovo a smysl / Word & Sense* 13 (2016): 212–216.
- Šourek, Petr, vyd. *Skutky opata Sugera. Bernard z Clairvaux opatu Sugerovi. Nač je v chrámu zlato? Bernard z Clairvaux. Vilémův životopis opata Sugera*. Přel. Lubomír Konečný a Petr Šourek. Praha: Triáda, 2003.
- Turner, Denys. *Eros and Allegory. Medieval Exegesis of the Song of Songs*. Kalamazoo, Mich.: Cistercian Publications, 1995.
- Tyerman, Christopher. *Svaté války. Dějiny křížových výprav*. Přel. Jiří Kasl a Tomáš Vrba. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2012.

- Unger, Manfred. „Bernhard von Clairvaux und der Slawenkreuzzug 1147“. *Zeitschrift für Geschichtswissenschaft* 7 (1959): 80–90.
- Untermann, Matthias. *Forma Ordinis: Die mittelalterliche Baukunst der Zisterzienser*. München: Deutscher Kunstverlag, 2001.
- Ventura, Václav. „Cisterciácká spiritualita“. In *900 let cisterciáckého řádu. Sborník z konference konané 28.–29. 9. 1998 v Břevnovském klášteře v Praze*, vyd. Kateřina Charvátová. Praha: Unicornis, 2000, str. 11–27.
- . „Duchovní rozměr cisterciáckého řádu“. In *Cisterciáci na Moravě. Sborník k 800. výročí příchodu cisterciáků na Moravu a počátek Velehradu*, vyd. Miloslav Pojzl. Olomouc: Univerzita Palackého Olomouc, 2006, str. 103–123.
- . *Spiritualita křesťanského mnišství I*. Praha: Benediktinské arcidiocetství sv. Vojtěcha a sv. Markéty v Praze-Břevnově, 2006.
- . *Spiritualita křesťanského mnišství II–III* (Praha: Benediktinské arcidiocetství sv. Vojtěcha a sv. Markéty v Praze-Břevnově, 2010).
- . „Svatý Bernard: Kázání na Píseň písní“. In *Bernard z Clairvaux. Kázání na Píseň písní I*. Praha: Krystal OP, 2009, str. 14–38.
- Verball, Wim. „The Council of Sens Reconsidered: Masters, Monks, or Judges?“ *Church History* 74, č. 3 (2005): 460–493.
- Voigts, Michael C. *Letters of Ascent. Spiritual Direction in the Letters of Bernhard of Clairvaux*. Cambridge: James Clarke & Co., 2013.
- Waddell, Chrysogonus, ed. *Narrative and Legislative Texts from Early Cîteaux*. Cîteaux: Commentarii cistercienses, 1999.
- . „The Myth of Cistercian Origins: C.H. Berman and the Manuscript Sources“. *Cîteaux: Commentarii Cistercienses* 51 (2000): 299–386.
- Wagner, Maria L. Ruby. „The Impact of the Second Crusade on the Angelology and Eschatology of Saint Bernard of Clairvaux“. *Journal of Religious History* 37, č. 3 (2013): 322–340.
- Wandelborn, Gert. *Bernhard von Clairvaux. Ein großer Zisterzienser in der ersten Hälfte des 12. Jahrhunderts*. Frankfurt am Main: Peter Lang, 1993.
- Wihoda, Martin. „Svědectví z předělu věků“. In *Ota z Freisingu. Historie anebo O dvou obcích*. Praha: Argo, 2017, str. 5–21.

- Wilmart, André. „Une Riposte de l'ancien monachisme au manifeste de Saint Bernard“. *Revue bénédictine* 46 (1934): 293–344.
- Winkler, Gerhard B. *Bernhard von Clairvaux: Die eine und umfassende Kirche – Einheit in der Vielfalt*. Innsbruck: Tyrolia, 2011.
- . *Bernhard von Clairvaux versus Petrus Abaelard. Der allgemeine Heilsweille und die „Wiedergeburt aus dem Wasser und dem Geist“ (Joh, 3,5)*. Heimbach – Eifel: Patrimonium, 2015.
- . „Die Bernhardrezeption bei Erasmus von Rotterdam“. In *Bernhard von Clairvaux. Rezeption und Wirkung im Mittelalter und in der Neuzeit*, vyd. Kaspar Elm. Wiesbaden: Harrassowitz, 1994, str. 261–270.
- . „Einleitung“. In *Bernhard von Clairvaux. Sämtliche Werke lateinisch/deutsch, Band I*. Innsbruck: Tyrolia, 1990, str. 15–37.
- Zinn, Grover A. „Suger, Theology, and the Pseudo-Dionysian Tradition“. In *Abbot Suger and Saint-Denis*, vyd. Paula Lieber Gerson. New York: Metropolitan Museum of Art, 1986, str. 33–40.
- Zvelebil, Miloš. „Nástin života a díla Hildegardy z Bingen“. In *Hildegarda z Bingen. Nebeská hierarchie. Výklad Atanášova vyznání víry a výbor z liturgických zpěvů*. Praha: Malvern, 2015, str. 16–21.
- Žemlička, Josef. „Jindřich Zdík – biskup, diplomat a organizátor“. In *Jindřich Zdík (1126–1150). Olomoucký biskup uprostřed Evropy*, vyd. Jana Hrbáčová. Olomouc: Muzeum umění Olomouc, 2009, str. 13–27.